

Sak 20/709

Oslo, 30. januar 2020

Asker kommune

kopi: OOFs medlemsorganisasjoner

Høringsuttalelse til:

KOMMUNEPLAN FOR ASKER 2020-2032, SAMFUNNSDELEN

Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) er paraplyorganisasjon for 16 medlemskommuner og 43 medlemsorganisasjoner i Oslo og Viken, og har som hovedformål å ivareta natur- og friluftslivet i regionen.

Nye Asker kommune legger opp til fortsatt vekst med om lag 500-550 nye boliger per år, 60 % av disse blokkleiligheter. Det meste av veksten skal skje i 10 prioriterte vekstområder.

OOF støtter i stor grad satsingsområdene, målene og strategiene i planen, men vi ønsker oss mer konkrete mål og strategier for friluftsliv. Særlig viktig blir det å sikre grøntområder, friluftslivsområder, turveier, skiløyper og eksisterende stier i disse 10 prioriterte vekstområdene.

OOF er også glad for at kommunen selv trekker fram muligheten for å sikre sammenhengende natur- og friluftsområdene sør i kommunen gjennom en markagrense. I denne debatten deltar gjerne OOF. Vi var sentrale da Markaloven ble vedtatt i 2009.

Vi anbefaler også kommunen å lage en plan for naturmangfoldet, slik Stortinget anbefaler i sin stortingsmelding.

Videre følger OOFs kommentarer til satsingsområdene og målene i planen.

SATSINGSOMRÅDE: «SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE»

OOF er positiv til hovedmålet om «*partnerskap og samarbeid på tvers*» for å sikre en bærekraftig utvikling. Også delmålene om et «*inkluderende lokalsamfunn*», «*levende lokaldemokrati*» og om «*forpliktende samarbeid*» med frivilligheten er viktig.

For OOF er medvirkning og frivillighet sentrale begreper knyttet til samarbeid for en bærekraftig utvikling, og vi vil i den forbindelse trekke fram følgende momenter:

MEDVIRKNING

OOF er spesielt opptatt av gode medvirkningsprosesser. Dette er særlig viktig i en kommune der det planlegges for fortsatt stor vekst med 500-550 nye boliger per år og fortetting i utvalgte vekstområder.

For OOF blir det da viktig med gode medvirkningsprosesser som sikrer at befolkningens behov for grøntarealer, turveier o.l. ivaretas på en best mulig måte. Særlig viktig er det at grøntområder, turveier o.l. planlegges overordnet og i en tidlig fase, gjerne gjennom større overordnede områdeplaner.

FRIVILLIGHETEN

OOF er spesielt opptatt av frivillighetens rolle og kår og er godt fornøyd med at kommunen vil *«tilrettelegge for et mangfoldig kultur- og idrettstilbud og en vital frivillighet.»*

Vi er også godt fornøyd med at kommunen *«skal utvikle og aktivt bruke tilskuddsordninger og andre virkemidler som gjør det enkelt for frivilligheten, næringslivet og andre aktører å delta i gjensidig forpliktende samarbeid.»*

OOF har flere lokale medlemsorganisasjoner i Asker kommune, som vi vet utfører en betydelig frivillig innsats for kommunen. I den forbindelse må nevnes OOFs gode samarbeid med Asker Turlag om «Friluftsskole» for barn og unge fra Borgen-området.

OOF mener at organisasjonenes frivillige arbeid må støttes, og at det er særlig viktig med en generell driftsstøtte, slik at organisasjonen kan holde i gang en basisvirksomhet. Prosjektstøtte er også bra og særlig viktig er det å støtte opp rundt det aktivitetsarbeid som organisasjonene driver. Det å få inaktive grupper ut i skog og mark gir klare helse- og trivselsmessige gevinster.

SATSINGSOMRÅDE: «BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN»

I planen har kommunen valgt ut et kommunesenter (Asker sentrum) og ni lokalsentre som prioriterte vekstområder. I perioden 2020-2040 foreslås det en utbygging på 3000 boliger i Asker sentrum, 2600 i Holmen og Nesøya-området, 1400 i Slemmestad og 1000 i Røyken sentrum. I de andre lokalsentrene (Vollen, Heggedal, Dikemark, Spikkestad, Sætre og Tofte) foreslås det utbygginger av mellom 220 og 700 boliger. Videre står det at 60 % av disse skal være blokkleiligheter, 20 % småhusbebyggelse/rekkehus og 20 % eneboliger.

I planen står det videre at Asker *«står overfor store utfordringer for å sikre at byer og tettsteder er helsefremmende, bærekraftige og attraktive. Befolkningsveksten gir behov for nye boliger, arbeidsplasser og rekreasjonsområder. Dette fører til press på arealer og infrastruktur, og gir utfordringer for helse og miljø.»*

Hovedmålet for dette satsingsområdet er formulert på s. 29: *«Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.»*

OOF MENER AT GRØNTOMRÅDER, FRILUFTSOMRÅDER OG TURVEIER MÅ SIKRES I VEKSTOMRÅDENE

OOF mener at det bør komme tydeligere fram under hovedmålet for «*Bærekraftige byer og samfunn*» at en må sikre at vekstområdene får tilstrekkelig med grøntområder, friluftsområder og turveier for fysisk aktivitet og friluftsliv. OOF foreslår derfor at hovedmålet endres til å lyde slik:

«Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern og som har attraktive og grønne nærrområder og turveier for fysisk aktivitet og friluftsliv.»

Under strategier på side 29 er OOF godt fornøyd med at kommunen:

«skal tilrettelegge for ... attraktive og aktivitetsfremmende tettsteder»,

«skal tilrettelegge for at alle har tilgang til trygge, lett tilgjengelig og bærekraftige transportløsninger ...»

«skal tilrettelegge for tilfredsstillende veier, gang- og sykkeltraseer som bidrar til en økt andel syklende og gående.»

«skal bidra til å etablere gode møteplasser, sammenhengende grøntområder og et gjennomgående turveinett som tilrettelegger for friluftsliv og aktiviteter i nærmiljøet.»

Men OOF mener at det bør føyes til punkter som konkretiserer hva som bør gjøres for å sikre disse målene.

«Ingen innbyggere i tettstedene skal ha mere enn 250 meter til nærmeste turvei.»

«Ingen innbyggere i tettstedene skal ha mere enn 500 meter til nærmeste friluftslivsområde, egnet som møteplass og til attraktive aktiviteter, både sommer og vinter.»

«Eksisterende stier og ferdselsårer for friluftslivet i tettstedene/utbyggingsområdene bør bevares for å sikre god framkommelighet for friluftslivet.»

Friluftslivsområdene er gjerne grøntområder som er tilrettelagt for forskjellige aktiviteter, gjerne knyttet til de fysiske forutsetningene. Det kan f.eks. være områder som egner seg for aking, skileik, skøyter, rasting/bålbrenning o.l. om vinteren og for piknik, bading, ballspill o.l. om sommeren.

Den sørlig delen av den nye kommunen mangler et godt utbygd nettverk av merkede stier og delvis også av oppkjørte skiløyper. Kyststien dekker en god del av kyststrekningen i kommunen.

OOF foreslår derfor at følgende punkt føyes til:

«Tettstedene i Asker skal alle ha et godt nettverk av merkede stier og oppkjørte skiløyper.»

OOF ANBEFALER EN KOMMUNEDELPLAN FOR NATURMANGFOLD.

OOF støtter delmålet «askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.»

For å sikre dette foreslår vi at Asker utarbeider en «Kommunedelplan for naturmangfold» slik flere kommune i Akershus har gjort og slik Stortingsmelding nr. 14, «Natur for livet — Norsk handlingsplan for naturmangfold», fra 2016 anbefaler.

Vi registrerer også at Asker nylig har gjennomført det viktige prosjektet «Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder» i kommunen, innen Stortingets tidsfrist som var 2019.

OOF STØTTER Å UTVIDE MARKA TIL HURUMLANDET

På side 27 står det at «utvalgte skogsområder på Hurumlandet vurderes inkludert i Marka.»

OOF har jobbet for markagrensa og markaloven i over 80 år. Vi opplever at kommunene i dag, i stor grad, er godt fornøyd med både grensa og loven. Vi støtter derfor kommunens ønske om en utvidelse av Marka til skogsområdene på Hurumlandet. Det vil kunne sikre viktige natur- og friluftslivsområder i denne delen av kommunen.

En markagrense vil også kunne bidra til en bærekraftig og klimavennlig vekst i kommunen, ved at den reduserer mulige utbyggingsområder og bidrar til fortetting.

Vi vil også peke på at myndighetene har anbefalt bruk av Plan og bygningsloven og hensynssoner som virkemiddel, der Markaloven er uaktuell å bruke.

SATSINGSOMRÅDE: «GOD HELSE»

OOF støtter kommunens delmål om å dreie ressursinnsatsen mot mere «*helsefremmende og forebyggende*» arbeid «*for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap ...*»

OOF støtter også strategien om å «*legge til rette for at innbyggerne kan leve aktive liv ...*»

I den forbindelse må vi peke på de momentene vi påpekte under Satsingsområde: «*Bærekraftige byer og samfunn*». I tettstedene (vekstområdene) må det tidlig planlegges og etableres grønnstruktur, attraktive friluftslivsområder og turveiene av en viss tetthet, slik at innbyggerne ikke har for lang vei til disse.

Undersøkelser har vist at avstanden til friluftslivsområder og turveier har avgjørende betydning for om lite aktive personer lokkes ut til turgåing og aktivitet.

OOF støtter også strategiene om å «tilrettelegge for informasjons- og opplæringstiltak» og å «samarbeid med ulike aktører» for å «utvikle og samordne aktiviteter og tiltak som fremmer god helse og livskvalitet.»

OOF mener at det er særlig viktig å støtte opp om friluftslivsorganisasjonene i Asker og deres opplæringsvirksomhet i friluftslivsaktiviteter. Særlig den opplæring som er rettet inn mot barn, ungdom og minoriteter og andre der foreldrene i mindre grad har kunnskaper om et aktivt og helsefremmende friluftsliv i norsk natur under skiftende værforhold og årstider.

Her vil vi til slutt nevne at OOF har egne opplæringsprogram i friluftsliv for innvandrere (barn og voksne) og «Læring i friluft» - et kurs for lærere og SFO-ansatte. Begge disse kursoppleggene tilbyr vi for alle våre medlemskommuner i Oslo og Viken, Asker inkludert.

OPPSUMMERING

MEDVIRKNING OG STØTTE TIL ORGANISASJONENE ER VIKTIG FOR GODT SAMARBEID

Kommunen prioriterer samarbeid som virkemiddel for en bærekraftig utvikling. For OOF er gode medvirkningsprosesser og støtte til organisasjonenes frivillige arbeid en forutsetning for et godt samarbeid.

FRILUFTS-/GRØNTOMRÅDER OG FERDSLSÅRER MÅ SIKRES I VEKSTOMRÅDENE

OOF foreslår at hovedmålet under satsingsområde: «Bærekraftige byer og samfunn»

endres til å lyde slik:

«Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern og som har attraktive og grønne nærområder og turveier for fysisk aktivitet og friluftsliv.»

For å konkretisere målet mener OOF at følgende punkter bør føyes til under strategien:

«Ingen innbyggere i tettstedene skal ha mere enn 250 meter til nærmeste turvei.»

«Ingen innbyggere i tettstedene skal ha mere enn 500 meter til nærmeste friluftslivsområde, egnet som møteplass og til attraktive aktiviteter, både sommer og vinter.»

«Eksisterende stier og ferdselsårer for friluftslivet i tettstedene/utbyggingsområdene bør bevares for å sikre god framkommelighet for friluftslivet.»

«Tettstedene i Asker skal alle ha et godt nettverk av merkede stier og oppkjørte skiløyper.»

OOF ANBEFALER KOMMUNEDELPLAN FOR NATURMANGFOLD.

OOF støtter delmålet om å verne om og sikrer naturmangfoldet og anbefaler at det utarbeides en «Kommunedelplan for naturmangfold» slik Stortinget har foreslått.

OOF STØTTER Å UTVIDE MARKA TIL HURUMLANDET.

OOF støtter en utvidelse av Marka til skogsområdene på Hurumlandet. Det vil kunne sikre viktige natur- og friluftslivsområder i denne delen av kommunen.

Med vennlig hilsen
Tom Fremstad
Generalsekretær

Johan Hval
Rådgiver